

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
שלישי

היכל
תשיעי

לקוטי שיחות

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

פקודי

(חלק בו שיחה ג)

יוצא לאור על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושש לבריאה

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת ויקהל-פקודי, יט"כה אדר, ה'תשפ"ו (א)

LIKKUTEI SICHOT

Copyright © 2026

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY®

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

Kehot Publication Society® and the Kehot logo are registered trademarks of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

פקודי ג

נֶאֱכָמְעַר: פִּרְעַר אִין פ' תְּצוּה, וּוּאָו דִי תוֹרָה? דַּעֲרִצִּילֵט דַּעַם סֹדֵר פֿון חִינוּךְ הַכֹּהֲנִים אִין דִּי שִׁבְעַת יְמֵי הַמִּילּוּאִים, שְׁטִיט בִּפְרוּשׁ, וְאֵת בְּנֵי תִקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתֶּם כְּתוּנוֹת וְחִגְרַת אֹתָם אֲבֵנֵט גּוֹ' וְחִבַּשְׁתָּ לָהֶם מַגְבְּעוֹת גּוֹ'; וְעַד־ז וְיִי־טַעַר אִין פ' צוֹ', וּוּאָו עַס וּוְעֵרֵט דַּעַר־צִיילֵט וּוִי מֹשֶׁה רִבִּינו הָאָט מְקִיִּים גַּעוּעֵן דַּעַם צִוּוִי בִּפּוּעַל, שְׁטִיט: „וְיִלְבִּישֶׁם כְּתוּנוֹת וְיַחְגְּרוּ אֹתָם אֲבֵנֵט וְיַחְבּוּשׁ לָהֶם מַגְבְּעוֹת” – פֶּאָרוּוֹאָס בִּפְרִשְׁתָּנוּ, וּוְעַן דַּעַר אוֹיִבֶעֱרִשְׁטַעַר הָאָט אָנְגַּעֲזֹאָגֵט דַּעַם סֹדֵר (אוּן זְמַן) פֿון הַקְּמַת הַמִּשְׁכָּן וְחִינוּךְ אַהֲרֹן וּבְנָיו – שְׁטִיט נֶאָר „וְהַלְבַּשְׁתָּ אֹתָם כְּתוּנוֹת”?

דָּאָס אִיז אַ שְׂאֵלָה אִין פֿשוּטֵר שֶׁל מְקַרָא און מַעַן גַּעֲפִינֵט נִיט לְכַאוּרָה אַז רִשׁׁי זֶאָל דִּי שְׂאֵלָה בְּאוּוֹרְעֵנְעֵן.

ב. דַּעַר רַמְבַּ"ן¹⁰ פֶּאָרַעֲנֵט פֿעֲרַט דִּי שְׂאֵלָה, אַז „קַצֵּר בַּעֲנִין לְבִישַׁת אַהֲרֹן וּבְנָיו¹¹ שְׂאֵמֵר וְהַלְבַּשְׁתָּ אֶת אַהֲרֹן אֶת בְּגָדֵי הַקּוֹדֵשׁ וּבְבָנָיו אֵמֵר וְהַלְבַּשְׁתֶּם כְּתוּנוֹת, כִּי כִכֵּר אֵמֵר צוּה¹² ה' אֹתוֹ בִּפְרַט בְּסֹדֵר לְבִישַׁתָּם, וְלֹא בֹא עִכְשָׁיו אֵלֶּא לְסֹדֵר לוֹ שַׁעַת הַלְבִּישָׁה שְׁתֵּהי אַחַר הַקְּמַת הַמִּשְׁכָּן כּוּלוֹ, וְהַזְכִּיר כְּתוּנוֹת שְׁבִהֵן יִתְחִיל הַלְבִּישָׁה”.

(7) כֵּט, א וְאֵילֵךְ.

(8) שֵׁם, חֵט.

(9) ח, יג.

(10) פִּרְשְׁתָּנוּ מ, ב (ד"ה תְּקִים בְּסוּפֵן).

(11) כְּמוֹ שֶׁקַצֵּר בַּעֲנִין סֹדֵר הַקְּמַת הַמִּשְׁכָּן, מִפְּנֵי שֶׁכִּכֵּר הָרָאָה אֹתוֹ הַקְּמַת בְּמַרְאֵית הָעֵינַי (רַמְבַּ"ן שֵׁם).

(12) בְּכַתִּי „וּצוּוּהוּ” – בְּמִקּוּם „צוּה ה' אֹתוֹ”

(הוֹצֵאת שְׁעוּעֵל).

א. שׁוֹיִן גַּעֲרַעֲדַט פִּיל מֶאָל, אַז רִשׁׁי בִּפְרִירוּשׁוֹ עַל הַתּוֹרָה שְׁטַעֲלַט זִיךְ אָפּ (אוּן אִיז מִפְּרַשׁ) יַעֲדַעַר עֲנִין אִין וּוְעֵלְכֵן עַס פֿעֲלַט בִּיאֹר לׁוִיט פֿשוּטוֹ שֶׁל מְקַרָא [אוּן וּוִי ס'אִיז מוּבֵן דַּעֲרַפּוֹן וּוּאָס אִין דִּי עֲרַטַעַר וּוּאָו רִשׁׁי הָאָט נִיט קִיִּין הַסְּבֵרָה אוֹיף אַן עֲנִין אִין פֿשוּטוֹ שֶׁל מְקַרָא, שְׂרִיבֵט עַר „אִינִי יוֹדַע”² וְכִיו”ב].

אוּן דַּעֲרַפֶּאָר, בַּשַּׁעַת עַס אִיז פֶּאָרְאָן אַן עֲנִין וּוּאָס זַעַט אוֹיס שׁוּעַר לׁוִיט פֿשַׁט הַכְּתוּבִים און רִשׁׁי בְּאוּוֹרְנֵט עַס נִיט, מוּז מַעַן זֶאָגֵן אִיִּינֵס פֿון דִּי צוּוִי – אַדַּעַר אַז ע"פ פֿשוּטוֹ שֶׁל מְקַרָא אִיז דָּאָס מַלְכַתְּחִילָה קִיִּין קִשְׂיָא נִיט, אַדַּעַר אַז דָּאָס אִיז מוּסְבֵר לׁוִיט אַ פֶּרִיעֲרִדִּקֵן פִּירוּשׁ רִשׁׁי³.

עפ"ז דַּאָרף מַעַן הָאָבֵן אַ בִּיאֹר בִּפְרִשְׁתָּנוּ, וּוּאָו דִּי תוֹרָה? דַּעֲרִצִּילֵט בִּפְרַטִּיוֹת דַּעַם (זְמַן אוּן) סֹדֵר פֿון הַקְּמַת הַמִּשְׁכָּן, אוּן דַּעֲרַנֶּאָךְ שְׁטִיט⁵ – „וְהַקְּרַבְתָּ אֶת אַהֲרֹן וְאֵת בְּנָיו גּוֹ' וְרַחַצְתָּ אֹתָם בַּמַּיִם. וְהַלְבַּשְׁתָּ אֶת אַהֲרֹן אֶת בְּגָדֵי הַקּוֹדֵשׁ גּוֹ' וְאֵת בְּנֵי תִקְרִיב וְהַלְבַּשְׁתָּ אֹתָם כְּתוּנוֹת”.

שְׁטַעֲלַט זִיךְ גַּלִּיִיךְ דִּי תַמִּי: דִּי בְּנֵי אַהֲרֹן הָאָבֵן דַּאָךְ גַּעְהָאָט אַרְבַּעַה בְּגָדֵי כְהוֹנָה – כְּתוּנוֹת וְאֲבֵנֵט וּמַגְבְּעוֹת וּמְכַנְסִיִּים; פֶּאָרוּוֹאָס שְׁטִיט דָּאָ אַז מֹשֶׁה זֶאָל זֵי מַלְבִּישׁ זֵיִן בְּלוּיֵז כְּתוּנוֹת?

(1) רֵאָה ס' כִּלְלִי רִשׁׁי (כִּפֶּר חֲבִ"ד, תִּשׁ"מ) ע' 32 (בְּהוֹצֵאת תַּנְשִׂא – ע' 68). וְעוּד.

(2) נִסְמְנוּ בְּלִקוּ"שׁ ח"ה ע' 1 בְּשׁוּה"ג.

(3) אוֹ שְׁהַעֲנִין מְבוּאָר (וּמְתוּרָץ) בְּהַמְשָׁךְ הַכְּתוּבִים (וּפִירוּשֵׁי רִשׁׁי) בְּאוּתוֹ הָעֲנִין.

(4) מ, א וְאֵילֵךְ.

(5) שֵׁם, יִבִּיד.

(6) תְּצוּה כֵּח, מ וּבִפְרִשׁׁי. וְעוּד.

אָבער מען קען ניט זאָגן דעם ביאור
לויט רש"י, ווייל:

(א) כּשם ווי דער רמב"ן זאָגט בפירושו
אָט דעם ענטפער – האָט דאָך רש"י
(וועלכער איז מפרש בפרטיות יותר) זי-
כער געדאַרפט דאָס זאָגן בפירוש, און
ניט פאַרלאָזן זיך אַז מען וועט זיך אַליין
כאַפּן אויף דעם תירוץ.

(ב) ובפרט אַז דאָס איז ניט קיין גלאַ-
טער תירוץ לויט פשוטו של מקרא: כּשם
ווי בנוגע לאהרן זאָגט דער פסוק
„והלבשת את אהרן את בגדי הקודש“,
מיינענדיק דערמיט די אַלע שמונה
בגדים שלו – האָט דער פסוק געקענט
זאָגן עדיז ביי די בני אהרן, „ואת בניו גו'
והלבשת אותם את בגדיהם“ (וכי"ב) –
וואָס דאָס וועט זיין דער זעלבער¹³ „קי-
צור“ ווי ביים זאָגן „כתנות“ – און וועט
אָבער כולל זיין אַלע ד' בגדים שלהם.

ג. נאָכמער: דעם עצם פירוש הרמב"ן,
אַז „הזכיר כתנות שבהן יתחיל הלבישה“,
קען מען ניט זאָגן לויט שיטת רש"י,
ובהקדים:

דאָס וואָס דער רמב"ן זאָגט אַז „בהן
(מיט די כתנות) יתחיל הלבישה“

– אע"פּ וואָס איינער פון די ד' בגדי
כהונה איז מכנסיים, און בפשוטות איז
דאָך די כתנות פון אויבן און פאַרדעקט
די מכנסיים, האָבן די כהנים צום אַלעם
ערשטן אָנגעטאָן די מכנסיים¹⁴ „על
בשרו“¹⁵, און ערשט דערנאָך אָנגעטאָן

13 שאין כוונת הרמב"ן לתיבת „את“.

14 וכ"ה ע"ד ההלכה (יומא כג, ב. וש"נ. רמב"ם
הל' כלי המקדש רפ"י: לובש המכנסים תחלה כו').
ולהעיר מהשקו"ט שהובאה במאסף לכל המחנות
לשו"ע או"ח ס"ב ס"א סק"ה בסדר הלבישה בנוקר.
15 צו ג, ג. אחרי טז, ד. – אבל צע"ק מה
שמקדים (בפ' צו ואחרי שם) הכתונת (ראה פרש"י
צו שם) ללבישת המכנסים. וראה לקמן הערה 53.

די כתונת (איבער די מכנסיים) – איז
דאָס לשיטתו דוקא:

דאָ רעדט מען וועגן דעם ציווי צו
משה'ן – „והלבשת גו'“ (אַז משה דאַרף
אָנטאָן אהרן ובניו זייערע בגדי כהונה),
און בנוגע די מכנסיים האָלט דער רמב"ן
(ווי ער זאָגט בפירושו אין פ' תצוה¹⁶) אַז
משה האָט ניט אָנגעטאָן אהרן ובניו די
מכנסיים, נאָר אהרן ובניו האָבן זיי אַליין
אָנגעטאָן „בהצנע“.

[וואָס אזוי איז משמע (לכאורה) פון
פשוטו של מקרא: אין פ' תצוה¹⁷, שטייט
דער ציווי „ועשה להם מכנסי בד גו'“
ערשט נאָכן פסוק¹⁸ „והלבשת אותם את
אהרן אחיר ואת בניו אתו“, וואָס דערפון
איז משמע אַז די „מכנסי בד“ גייען ניט
אַריין אין דעם ציווי „והלבשת“.

נאָכמער: סיי אין פ' תצוה (ביים ציווי
צו משה'ן ווי (און מיט וועלכן סדר) צו
אָנטאָן אהרן ובניו זייערע בגדים) און
סיי אין פ' צו (וואו די תורה דערציילט
ווי משה האָט מקיים געווען בפועל דעם
ציווי ה') שטייט (כנ"ל סעיף א) אַז משה
האָט מלביש געווען די בני אהרן כתנות,
אבנט און מגבעות – אָבער די מכנסיים
ווערן ניט דערמאָנט.

איז דערפון משמע, אַז די מכנסיים
האָבן די בני אהרן אַליין אָנגעטאָן און
עס האָט ניט קיין שייכות צו „וילבישם“
דורך משה'ן.]

– רש"י אָבער בפירושו על התורה,
אויפן פסוק (אין פ' תצוה¹⁸) „והלבשת
אותם את אהרן אחיר“, זאָגט בפירושו:

16 כט, ט. וכ"ה בבחיי שם כת, ד. וראה גם
לבוש האורה בפרש"י תצוה כת, מ (אבל צ"ע,
שהרי זהו היפך פרש"י בפסוק שלאח"ז, כדלקמן).
אוה"ח שם, מב. ועוד.

17 כת, מב.

18 שם, מא.

בגדים, נָאָר בלויז „כתנות” – ווייל רש״י נעמט אָן דעם פירוש הכתוב פשוטו כמשמעו, אַז משה האָט טאַקע אָנגעטאַן די בני אהרן בלויז די כתנות און ניט די אַנדערע ג' בגדים.

און אע״פּ וואָס אין פ' תצוה (און ווייטער אין פ' צו) שטייט בפירוש (כנ״ל) אַז משה האָט זיי אָנגעטאַן אויך דעם אבנט ומגבעות (און לויט שיטת רש״י האָט ער זיי אויך אָנגעטאַן די מכנסיים, כנ״ל) – איז עס ווייל דאָרטן רעדט זיך וועגן דעם סדר פון די שבעת ימי המילודים, וואָס דעמאָלט האָט משה אָנגעטאַן די בני אהרן אַלע ד' בגדים; משא״כ בפרשתנו רעדט זיך וועגן דעם ציווי וואָס משה דאַרף טאָן „ביום החודש הראשון באחד לחודש”²² – ראש חודש ניסן – וואָס לויט רש״י²³ איז דאָס געווען דער שמיני למילואים. און בשמיני למילואים האָט משה אָנגעטאַן די בני אהרן²⁴ בלויז די כתנות, כדלקמן.

– וכפשוט: אַוודאי האָבן די בני אהרן אויך בשמיני למילואים געטראַגן אַלע ד' בגדים, און ווי רש״י האָט שוין מפרש געווען²⁵ אַז המשמש מחוסר בגדים איז חייב מיתה; דאָ רעדט זיך אָבער (כנ״ל) בנוגע דעם ציווי צו משה׳ן – „והלבשת”, וואָס משה דאַרף מלביש זיין די בני אהרן, ובנוגע דער הלבשה ע״י משה – איז בשמיני למילואים האָט ער זיי גע-דאַרפט אָנטאַן בלויז די כתנות, משא״כ די אַנדערע ג' בגדים האָבן זיי אַליין זיך מלביש געווען. והראי' – דער פסוק דערמאָנט זיי ניט.

אותם האמורים באהרן חושן . . ומכנסיים הכתובים למטה בכולם. לערנט דאָך רש״י אַז אויך די לבישת המכנסיים (של אהרן) איז געווען דורך משה׳ן דוקא (וכמובן¹⁹, אַז עד״ז איז בנוגע די מכנסיים של בני אהרן)²⁰.

קען מען במילא ניט פאַרענטפערן דעם תירוץ הרמב״ן (אַז „הזכיר כתנות שבהן יתחיל הלבישה”) לויט רש״י – ווייל לויט רש״י איז התחלת הלבישה (ע״י משה) געווען (ניט מיט די כתנות, נאָר) מיט די מכנסיים²¹.

ד. ויש לומר הביאור בזה:

רש״י איז ניט מפרש פאַרוואָס דאָ ווערן ניט דערמאָנט די אַנדערע ג'

19) וכמפורש ברא״ם שגם המכנסיים כלולים במ״ש רש״י „ואת בניו אתו – אותם הכתובים בהם”.

20) וכן היא דעת רש״י גם בפירושו על הש״ס (יומא ו, א ד״ה לא צריכא. וראה גם רש״י שם ה, סע״ב ד״ה אביי).

והטעם שנמנו בפ' תצוה רק לאחריו הציווי על עשיית הבגדים ולבישתם – ראה לעיל ע' 193 הערה 17 (ובהנמנו שם הערה 16)*.

ומה שלא מסופר (כפירוש) שהלבשתם היא ע״י משה, י״ל כי מכיון שהם רק „לכסות בשר ערוה” (תצוה שם) – אינם שייכים כ״כ לפעולת חינוך ענין הכהונה. וראה לקמן סעיף ז. וראה גו״א תצוה כח, מ. ועוד. ואכ״מ.

21) ואף שבכתוב לא נזכר ע״ד הלבשת המכנסיים – מ״מ, לא מסתבר כלל לרמוז על כל הבגדים בלבישת הכתנות „כי בהן יתחיל הלבישה”, באם כפועל אין מתחילים בה.

*) ויש להוסיף בזה, שמובן ג״כ ע״פ פרש״י לעיל (ס״פ יתרו), שמשם משמע דהנכנס לקודש (אפילו לנחב שבחצר) בלי מכנסיים נעובר בלאו דלא תגלה אפילו באם לבוש כתנות וכו'. ובמילא פשיטא שיש להם מכנסיים ולובשים אותם, אלא שצריך להחליפם. והחידוש בצורתם – (א) שהם „בד”, (ב) לאיך גיטא – רק מנותנים ועד ירכים (תצוה כח, מב) (והטעם – כיון שנצטוו לפני זה בכתנות שהוא בגד ארוך).

22) פרשתנו מ, ב.

23) פרשתנו מ, כט. שם, לא. ר״פ שמיני. נשא ז, א. – ודלא כשיטת הראב״ע (פרשתנו מ, ב. ר״פ שמיני). ועוד.

24) משא״כ את אהרן. וראה לקמן סעיף ת.

25) תצוה כח, מג.

„מילואים“ וחיינוך, פֶּאֲרֻשְׁטֵיט מען בפשוטות, אַז (א) באותו היום האָט משה (נאָך אַלץ) געטאָן די עבודה (כשם ווי ער האָט געטאָן די עבודה אין די שבעת ימי המילואים), און (ב) ס'איז ניט מוכרח אַז דער סדר ביום זה זאָל זיין אין דעם זעלבן אופן ווי עס איז דער סדר לדורות].

פונדעסטוועגן, איז דאָ אַ חילוק עיקרי צווישן דעם ענין „מילואים“ פון די שבעת ימי המילואים, און פון יום השמיני:

בנוגע די שבעת ימי המילואים האָט מען שוין געלערנט אין פ' תצוה³¹, אַז אַלע עבודות דאַרפן געטאָן ווערן דורך משה'ן דוקא, ווייל (ווי רש"י איז דאָרט³² מפרש) נאָר משה האָט דעמאָלט געהאַט דעם דין פון אַ כהן בשלימותו³³;

משא"כ בשמיני למילואים איז דאָך (ווי רש"י איז מפרש בהמשך הכתובים דאָ³⁴) „הושוו כולם לכהונה“ – אהרן ובניו האָבן שוין געהאַט אַ דין פון כהנים בשלימות (השוו), וואָס דערפאַר געפינט מען אַז אהרן האָט מקריב גע- ווען כמה קרבנות בו ביום³⁵, ועד"ז האָבן די בני אהרן געטאָן בשמיני למילואים כמה עבודות (ווי דערציילט אין פ' שמיני³⁶).

וואָס דערפון איז פֶּאֲרֻשְׁטֵאָנדיק, אַז די מילואים בשבעה ימים און בשמיני זיינען צוויי סוגים אין ענין החינוך.

מען דאַרף אָבער פֶּאֲרֻשְׁטֵיין – הא גופא טעמא בעי: וואָס איז דער חילוק צווישן די שבעת ימי המילואים, וואָס דעמאָלט האָט משה אָנגעטאָן די בני אהרן אַלע ד' בגדים, און שמיני למילואים ווען „והלבשת אותם (רק) כתנות“?

און מען מוז געפינען אַ הסברה פשוטה עד כדי כך, ביז אַז רש"י דאַרף עס גאַרניט אויסטייטשן – מען פֶּאֲרֻשְׁטֵיט עס אַליין, פון די כתובים (ופירו- שי רש"י) עצמם.

ה. וועט מען דאָס פֶּאֲרֻשְׁטֵיין בהקדם החילוק וואָס מאַגעפינט צווישן שמיני למילואים לגבי די שבעת ימי המילואים שלפנ"ז:

אע"פ אַז אויך דער „יום השמיני“, יום הקמת המשכן²⁶, איז אַן ענין פון „מילואים“ (ווי רש"י זאָגט כמה פעמים²⁷), וואָס מילואים מיינט (ווי רש"י זאָגט אין פ' תצוה²⁸) „לשון חינוך הוא“

[און דערפאַר געפינט מען (ווי רש"י זאָגט בפרשתנו²⁹) אַז אויך ביום השמיני האָט משה רבינו מקריב געווען קרבנות ציבור; ועד"ז געפינט מען כמה שינויים אין דעם סדר העבודה פון יום הקמת המשכן לגבי דעם סדר העבודה הקבוע לדורות³⁰ (און רש"י באַוואַרנט עס ניט בפירושו) – וואָרום וויבאַלד אַז אויך יום הקמת המשכן איז אַן ענין פון

(26) ר"פ שמיני ובפרש"י. וראה הנסמן בהערה

31.

(27) נסמן בהערה 23. – אלא שבכתוב נאמר ל'

„מילואים“ (וכיו"ב) רק בנוגע לשבעת ימי המילואים ולא בנוגע ליום השמיני.

(28) כח, מא. וראה גם פרש"י ז, ו. לו, ת, כב.

(29) מ, כט.

(30) ראה בארוכה בכ"ז – לקו"ש ח"ו ע' 229

ואילך.

(31) כט, א ואילך.

(32) שם, כד. וראה פרש"י שם, כב.

(33) ומה שעשו אהרן ובניו – ה' רק בתור בעלים (פרש"י שבהערה הקודמת).

(34) מ, לא.

(35) כמו שמביא רש"י בפרשתנו (שם, כט) מפ'

שמיני ט, ז (ואילך).

(36) ט, ט. שם, יב"ג. ועוד.

ו. וי"ל די הסברה בזה:

אין ענין ה"חינוך", מלשון רגילות³⁷ זיינען פאַראַן צוויי אופנים:

(א) חינוך – וואָס מ'איז מרגיל אין אַ זאַך איידער מ'ווערט אין דעם מחוייב ("ע"ד חינוך קטן), וואָס דער חינוך איז בלויז אַ הכנה והכשר צו דעם שפעטער-דיקן טאָן.

(ב) חינוך לשון התחלה³⁸ – מען הויבט אָן טאָן אַ זאַך (בתור חיוב) צום ערשטן מאָל ווערט עס אַנגערופן בשם "חינוך" ("ע"ד דעם ענין פון "חנוכת המזבח"³⁹).

ועד"ז איז בנוגע דער כהונה פון אהרן ובניו:

בשבעת ימי המילואים איז ביי זיי געווען דער ענין פון חינוך וואָס קומט איידער מ'ווערט (בלשון רש"י⁴⁰), "מוחזק בו" (אין ענין הכהונה)⁴⁰, מ'דאַרף זיי ערשט מאַכן פאַר כהנים;

משא"כ בשמיני למילואים זיינען זיי שוין געווען (געוואָרן) כהנים (דורך די שבעת ימים שלפנ"ז), און דער ענין החינוך ביום זה איז – התחלת העבודה^{40*} (של כהונה).

[ועד"ז געפינט מען אויך בנוגע דעם משכן עצמו: כאָטש אויך בשבעת ימי

37 ראה פיה"מ להרמב"ם מנחות פ"ד מ"ד (ה). ועוד.

38 פרש"י לך יד, יד ("כניסת"). שופטים כ, ה. ועוד.

39 נשא ז, י"א. שם, פד. פח (הובא בפרש"י לך שם).

40 כי ענין ה"מילוי ידים" הוא הכניסה – כשהוא נכנס לדבר להיות מוחזק בו כו', ובנדו"ד שהיו שבעת ימי מילואים, לא "הוחזקו" בכהונה עד אחרי שבעת ימים (ולשון רש"י "מאותו יום והלאה" – היינו מיום שנגמר ה"מילוי ידים").

40* ראה יומא ג, ב וברש"י שם ד"ה תחלה במקום.

המילואים האָט מען מעמיד געווען דעם משכן (בכל יום ויום)⁴¹, איז עס בלויז געווען אַן ענין עראי (מ'האָט אים בו ביום מפרק געווען)⁴¹; די מטה דערפון איז געווען בלויז ("עכ"פ – בעיקר) אַן ענין פון חינוך והכשר צו דער שפעטער-דיקער הקמה⁴². און דערפאַר איז אין די שבעת ימי המילואים, "לא שרתה בו שכניה"⁴³ – ווייל אין די שבעת ימים איז נאָך ניט געווען די מציאות פון אַ משכן (בשלימות); זיין מציאות איז געווען (בעיקר) אַ טייל פון חינוך אהרן ובניו⁴².

משא"כ שמיני למילואים איז "יום הקמת המשכן" – ס'איז דאָ דער משכן, און דער ענין החינוך (מילואים) ביום זה איז (ניט אַ הכשר צו אַ שפעטערדיקן ענין, נאָר) – אַ התחלה בפועל].

ז. עפ"ז איז מובן בפשטות דער חילוק צווישן די שבעת ימי המילואים און שמיני למילואים בנוגע דער הלבשת בגדי בני אהרן:

די פעולה פון חינוך אויף אויפמאַכן אהרן ובניו פאַר כהנים קען געטאָן ווערן בלויז דורך משה אַליין, ווי דער פסוק⁴⁴ איז מדייק, "ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי", אַז בכדי צו אַרויסנעמען אהרן ובניו "מתוך בני ישראל" און זיי אויפהויבן צו ווערן כהנים ("לכהנו לי") מוז זיין, "ואתה הקרב אליך" – משה רבינו איז זיי מקרב אויף צו ווערן כהנים.

41 פרש"י שמיני ט, כג. נשא ז, א.

42 ראה בארוכה בכ"ז לקו"ש ח"א ע' 182. לקו"ש ח"ב ע' 58 ואילך.

43 ל' רש"י שמיני שם.

44 תצוה כח, א.

הכהונה בפועל⁴⁹) – און עבודת הכהונה איז פאַרבוּנדן מיט די בגדי כהונה⁵⁰, דעריבער איז די ערשטע הלבשה לשם עבודה געווען דורך משה.

און דערפאַר איז קיין קשיא ניט וואָס משה האָט אָנגעטאָן די בני אהרן בלויז די כתנות (און ניט די אַנדערע בגדים) – ווייל אין דער הלבשה איז ניט מוכרח אַז משה זאל אָנטאָן אַלע בגדי כהונה שלהם, ס'איז גענוג וואָס ער טוט זיי אָן אַ בגד (כהונה) עיקרי שלהם – די כתונת⁵¹.

ואולי י"ל שהכתונת העיקר שבכולם: די מכנסיים זיינען בלויז „לכסות בשר ערוה“⁵²; דער אבנט איז אַ טפל צו דער כתונת; און די מגבעות זיינען אַ לבוש בלויז אויפן ראש – משא"כ די כתונת איז אַן עיקר לבוש און אַ לבוש וועלכער איז מלביש דעם גאַנצן גוף⁵³.

ח. עס פאָדערט זיך אָבער נאָך ביאור: וואָס איז דער חילוק צווישן אהרן און בניו, וואָס די בני אהרן האָט

וואָס דערפאַר זיינען אַלע פעולות של חינוך פון די שבעת ימי המילואים געטאָן געוואָרן דורך משה דוקא, ביז אַז אפילו די טבילה של אהרן ובניו איז געווען דורך אים, כמש"נ⁴⁵, „ורחצת אותם במים“ – ווייל איידער אהרן ובניו ווערן כהנים איז ניט שייך אַז זיי זאָלן אַליין קענען טאָן בנוגע זייער כהונה (צו ווערן כהנים)

[און דאָס איז אויך דער הכרח בפשוטו של מקרא צו לערנען אַז משה רבינו האָט אָנגעטאָן אהרן ובניו אויך די מכנסיים – אע"פ אַז אין פסוק ווערט עס ניט דערמאָנט (כנ"ל סעיף ג) – וואָרום וויבאלד די מכנסיים גייען אַריין אין די ח' (ד"ע)⁴⁶ בגדי כהונה, איז אויך די לבישה אַן ענין פון (בל' רש"י⁴⁸) „מילוי ידיים . . חינוך“ אויף ענין הכהונה, ובמילא מוז עס געטאָן ווערן דורך משה'ן דוקא⁴⁷].

משא"כ בשמיני למילואים, ווען די בני אהרן זיינען שוין געווען כהנים, איז שוין ניט מוכרח אַז די לבישת הבגדים זאָל זיין דורך משה'ן – זיי קענען אַליין אָנטאָן די בגדים (פונקט ווי זיי האָבן געטאָן עבודה באותו היום).

און דאָס וואָס (אַ חלק פון) דער הלבשה איז בפועל געווען על ידי משה, איז מצד דעם, וואָס זייענדיק דער טאָג פון חינוך והתחלת העבודה של כהונה – „וכהן לי . . וכהנו ליה“⁴⁸ (שירות

49) ולא רק „להכניסו בכהונה ע"י הבגדים“ (רש"י תצוה כח, ג), אף שג"ז הוא להשירות דכהונה (כל' רש"י שם, וראה בארוכה לקו"ש ח"י ע' 173 ויאילך), מ"מ ה"ז רק מה שעושים אותו ראוי לשירות דכהונה, ולא ש„מכהן“ בפועל.

50) ראה פרש"י שבהערה הקודמת. – והרי המשמש מחוסר בגדים חייב מיתה (פרש"י שבהערה 25). ועוד.

51) ולהעיר שמכבר ידוע גם לבן חמש למקרא, שבהגדים רגילים (משא"כ בחושן כו') יש חשיבות מיוחדת לכתונת שלכן „ועשה לו כתונת (דוקא) פסים“ (וישב לו, ג). וראה רמב"ן תצוה כח, ב. ועוד). ולהעיר משמיני י, ה (ובפרש"י ומפרשיו) „בכתנתם“.

52) תצוה כח, מב. וראה לעיל הערה 20.

53) וראה סנהדרין מט, ב: שלא יהא דבר קודם למכנסיים . . מאי טעמא אקדמי' (קרא) לכתונת . . משום דמכסיא כולה גופי' עדיפא ליה. – וגם בפש"מ אפ"ל כן.

45) שם כט, ד (ובפרש"י שם), וכן בפרשתנו מ, יב.

46) ראה פרש"י תצוה כח, מב. ולפנ"ז – פרש"י שם, מ"מא.

47) ומ"ש הרמב"ן (ומפרשים) שבהערה 16 ד, המכנסיים שהם לכסות בשר הערוה היו הם לובשים אותם הבצנע" – לרש"י (פשוטו ש"מ) יתרה מזה: רחיצת (טבילה) אהרן ובניו (כשהם ערומים) היתה ע"י משה, כנ"ל בפנים.

48) פרשתנו מ, יג. שם, טו.

אויפגעטאָן דעם „תשרה שכינה בכם“. קומט אויס, אַז דאָס איז ניט סתם אַן עבודה במשכן, נאָר אַן עבודה וואָס האָט אַרײַנגעמאַכט די שלימות המציאות פון „משכן“ (— „ושכנתי בתוכם“⁵⁷).

און דעריבער האָט די גאַנצע הכנה צו דער עבודה — די הלבשה פון אַלע „בגדי קודש“ שלו — געדאַרפט זיין דורך משה'ן, וואָס דוקא דורך משה'ן ווערט אויפגעמאַכט דער משכן⁵⁸.

(משיחות ש"פ פקודי תשנ"א,
ש"פ תשא תשנ"ה)

משה אָנגעטאָן נאָר די כתנות, משא"כ אהרן'ען האָט ער געדאַרפט אָנטאָן (אויך בשמיני למילואים) אַלע „בגדי קודש“⁵⁴?

ולכאורה, איפכא מסתברא: אויב די בני אהרן האָבן געקענט אַליין אָנטאָן זייערע בגדים (לבד הכתונת), עאכו"כ אַז אהרן האָט געקענט אַליין אָנטאָן זיינע „בגדי קודש“⁵⁵!

וי"ל דעם ביאור בזה: בנוגע עבודת אהרן בשמיני למילואים זאָגט רש"י (בפ' שמיני⁵⁶) אַז „קרבתיו ועבודתו“ האָבן

(54) ולהעיר שאצל אהרן נאמר (פרשתנו מ, יג) „ומשחת גו' וקדשת אותו וכהן לי“, משא"כ בבני אהרן נאמר (שם, טו) רק „ומשחת גו' וכהנו לי“. (55) ועכ"פ אותם שבני אהרן לבשו אותם בעצמם.

(56) ט, כג בסופו. וראה פרש"י שם, ד. — ואף שעדיין לא למד התלמיד פ' שמיני — כבר דובר

כמ"פ (וראה לעיל הערה 3) שאין רש"י צריך לבאר ולפרש דבר הקשה בכתוב באם מובן הענין מהמשך הכתובים באותו הענין, והרי סיום הענין דשמיני למילואים ה"ה בפ' שמיני.

(57) תרומה כה, ת.

(58) ראה פרש"י פרשתנו לט, לג.

